

SPIELBERG

AMAZING AMEZIANE

■ garamond

Steven Spielberg

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.e-garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Amazing Améziáne
Steven Spielberg – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PŘEDMLUVA

ČELISTI jsem viděl jako malý a bylo to příliš brzy.

Hodně na mě tenkrát zapůsobilo napětí i hudba. Jméno Steven Spielberg jsem si poděklil ve svém filmovém deníku a byl jsem připraven sledovat, jak se bude vyvíjet jeho filmová kariéra... Aspoň jsem doufal, že bude.

V deseti letech jsem četl komiksy. Marvel vydával komiksové adaptace filmů. Jeden ze sešitů 3 v 1 obsahoval SOUBOJ TITÁNŮ, bondovku JEN PRO TVÉ OČI s Rogerem Moorem a... skvělé DOBYVATELE ZTRACENÉ ARCHY. Scénář tohoto kouzelného díla napsal Archie Goodwin, nakreslil ho John „Conan“ Buscema a koloroval Klaus „Daredevil“ Janson. Na 66 stran se vešel celý film. Věděl jsem tedy, kdo je to INDIANA JONES dřív, než jsem ho viděl na plátně.

Ve stejném roce jsem byl na letním táboře a užíval si „pohodku“ na čerstvém vzduchu. Vedoucí nám dali za úkol vybrat film, na který společně půjdeme v rámci kulturního programu. Upřímně řečeno si nepamatuji návrhy ostatních, ale já se rozhodl, že půjdeme na Indyho. Neúspěch nepřicházel v úvahu.

Použil jsem všechny možné triky a úskoky, abych přesvědčil kamarády. Vychvaloval jsem jim „akčnost filmu“, „honbu za nacisty“, „pronásledování“, „přestřelky“ a získal na svou stranu všechny kluky včetně vedoucích. Mohl jsem už být v klidu, ale rozhodl jsem se přesvědčit i holky. „Harrison Ford je krásný chlap“, „je tam milostný příběh“, „Marion je silná žena“, „dobrodružství“, „napětí“...

Kamarádům jsem lhal, že se ve filmu herci nelíbají. A podobně jsem lhal holkám. V určitém smyslu je totiž ve filmu všechno.

Nakonec se všichni skvěle bavili. Já ten film neměl jen rád... já ho prostě miloval. Vždycky mě dokázal nakopnout. Když se cítíš špatně, podíváš se na něj a hned všechno vidíš v lepším světle. Pro Spielberga to byl film, v němž musel dokázat, co umí, a podařilo se mu to. Natočil skvělé dílo, a dokonce i dodržel rozpočet, který mu stanovil jeho „džedajský“ přítel George Lucas.

Nahrál jsem si ho, když ho dávali v televizi, a stal se mou oblíbenou VHS kazetou. Dokonce jsem si překreslil plakát, abych měl správný obal na videokazetu. Byla to jedna z prvních kreseb, kterou jsem překreslil a která mě později přiměla k tomu, abych v malování pokračoval. Ten film je dokonalý, dokonce i scénář Lawrence Kasdana je považován za jeden z nejčtivějších a nejlépe napsaných scénářů. Suchý jako den bez vody, jde jen po tom podstatném. Moje posedlost Indym se teprve rodila. Zanedlouho přišlo pokračování a tentokrát už jsem byl připraven. Věděl jsem, že na film do kina jít prostě musím. Bez mámy...

V neděli jsme chodili do kina. V té době už jsme nesledovali filmy od Disneyho a vždycky bylo, pokud šlo o výběr filmu, nejtěžší přesvědčit moji matku. Když v kinech dávali film

IMPÉRIUM VRACÍ ÚDER a my si už už kupovali lístky, matka prohlásila, že se jí nelíbí Žvejkal na plakátech. Přece nepůjdeme na film, kde je velký pes, co chodí po dvou. Nakonec jsme šli na SUPERMANA II. Nebylo to špatné, ale nebylo to ono.

Na film INDIANA JONES A CHRÁM ZKÁZY jsem šel jen s otcem, kterého jsem předem musel trochu zpracovat. Ani jeden z nás ale nebyl připravený na šok, jaký v nás ten film vyvolal. Úvodní taneční sekvence ve stylu Busbyho Berkeleyye, jed, Nurhačiho ostatky, diamant, útěk a zvolání: „Jdeš pozdě, Lao Čel!“ Bylo to jedním slovem úžasné. Viděl jsem film tolikrát, až jsem ho znal nazpaměť. Po jedné nedělní večeři jsem pak CELÝ film rodičům přehrál. Rolí se zhostily zeleninový salát, chleba a sýr. Nevynechal jsem jediný dialog, jediný zvuk. Byla to hodinu a tři čtvrtě trvající one man show. Zpočátku byli rodiče překvapení, pak vyděšení, ale nakonec je film bavil. Sledoval jsem Stevenovu kariéru i třetím dílem Indyho, v němž hrál jeho otce Sean Connery. Pak se mou novou posedlostí stal Martin Scorsese.

Když dávali v televizi ČELISTI, bylo mi deset. Nahrál jsem si je na jednu ze svých prvních videokazet a bylo to pak i druhé DVD, které jsem vlastnil. (Prvním byl BLADE RUNNER.) Jako dítě jsem neměl žádný problém s horory; i přes všechnu tu krev jsem si uvědomoval, že je ten film výjimečný ve všech

oblastech. Byla to kvalita, kterou pozná i dítě. Steven skvěle zvládl hned dvojí kariéru. Dokázal to v roce 1993, kdy natočil dva filmy: JURSKÝ PARK a SCHINDLERŮV SEZNAM, které navždy změnily kinematografii. Zůstal dítětem, které se nepřestává divit, aniž se vzdal svých názorů a přesvědčení: pevné víry v americký soudní systém a osvíceného pohledu na historii Afroameričanů. Pak se vrátil ke své kultuře a objevil v sobě hrdost na vlastní kořeny, přestože v Hollywoodu se většina lidí snažila všechny stopy svého židovství zahladit. Z honoráře za SCHINDLERŮV SEZNAM založil nadaci, protože si nedokázal představit, že by mohl finančně profitovat z holokaustu. Jeho filmy vždy působily hluboce lidsky, ale on byl takový od samého začátku. Pokaždé mě fascinovalo, jak bránil své postavy. Například na ČELISTECH se mi nejvíc líbily vztahy mezi šerifem Brodym, jeho ženou, Hooperem a Quinnem. Scéna na lodi Orca, v níž Quinn vypráví skutečný příběh lodi USS Indianapolis (knižně ho zpracoval John Milius), je úžasná a končí písní, jež smíří tři muže, které jinak vše rozděluje... dokud je nevyruší žralok. Předkládám čtenáři život a kariéru tohoto mladého filmového génia, jehož jméno se stalo synonymem kvality a příslibem jedinečných zážitků: Stevena Spielberga.

LADIES AND GENTLEMEN

...

HARRISON FORD.

MELODIE
Z INDIANY JONESE

TAHLE HUDBA...

TAHLE HUDBA MĚ
PRONÁSLEDUJE
NA KAŽDÉM
KROKU.

KDYŽ SE
OBJEVÍM
NA SCĚNĚ.

KDYŽ
OPCHÁZÍM
ZE SCĚNY.

DOKONCE JI
POUŠTĚLI...

KDYŽ JSEM BYL
NA KOLONOSKOPII.

I KDYBYCH
MOHL, NIC BYCH
NEMĚNIL.

DNES
VEČER JSME TADY,
ABYCHOM UCTILI
MUŽE, KTERÝ
TOTO VŠECHNO
UMOŽNIL.

NE GEORGI,
TY ZŮSTAŇ SEDĚT,
DNEŠEK NEPATŘÍ
TOBĚ.

STEVENE,
ODLOŽ TU
SKLENICI, MYSLÍM,
ŽE NA TO JEŠTĚ
NEMÁŠ VĚK.

STEVEN

SPIELBERG

Scénář a režie

Amazing Améziane

1960

1975

1993

■ garamond

2022

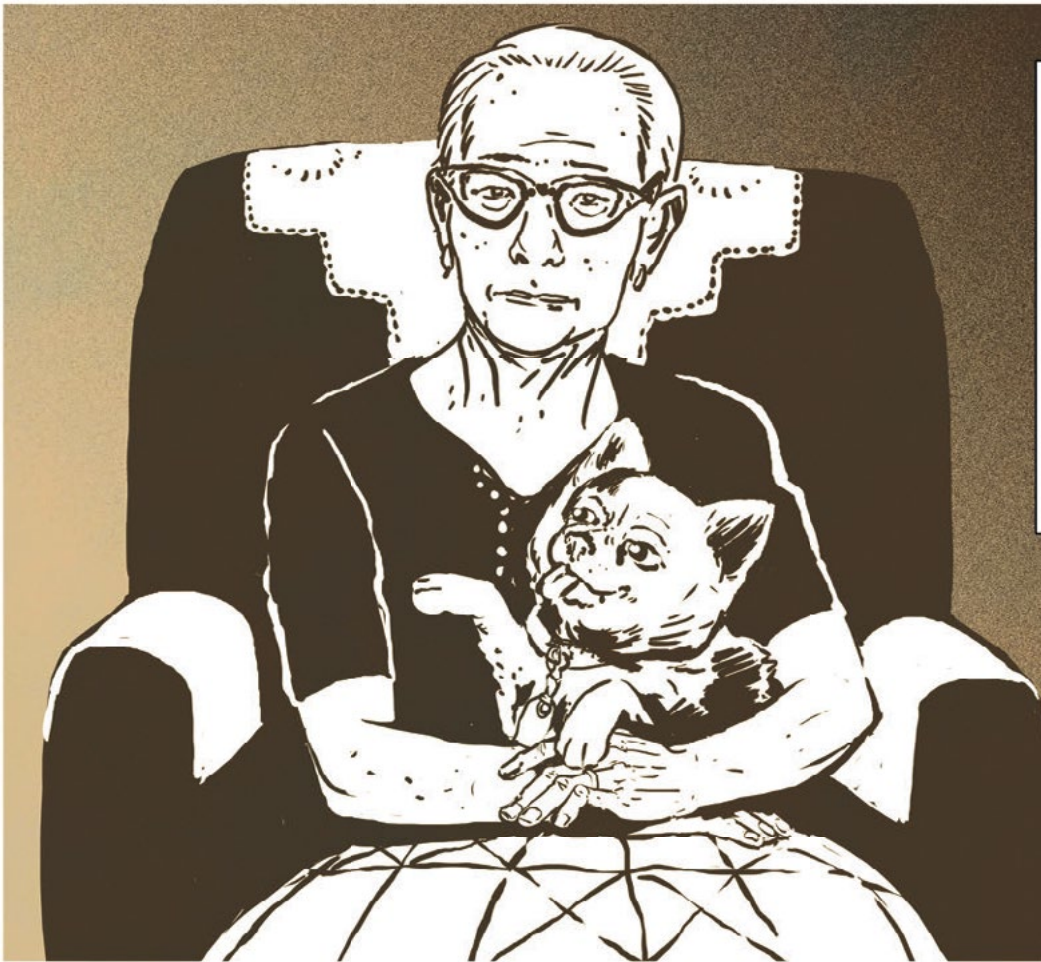

PŘIŠEL
JSEM NA SVĚT
NA KONCI
ČTYŘICÁTÝCH
LET.

A JAKO V KAŽDÉ
ŽIDOVSKÉ RODINĚ
VŠICHNI BYLI
POZNAMENANÍ
HOLOKAUSTEM.

TI, CO PŘEŽILI,
ZTRATILI VĚTŠINU
PŘÍBUZNÝCH A V EVROPĚ
SE UŽ NECÍTILI
BEZPEČNĚ.

ZDÁNLIVĚ
NEZNIČITELNÉ ZEMĚ
PADLY TAK SNADNO,
ŽE JEDINĚ VZDÁLENÁ
AMERIKA SE ZDÁLA
NEPORAZITELNÁ.

Moje babička dávala hodiny čtení a psaní lidem, kterým se podařilo před holokaustem zachránit.

Jednoho ze svých žáků zvala občas i na večeri. Vyprávěl nám neuvěřitelné historky.

Když člověk zažije to nejhorší, váží si pak maličkostí a krásu vidí všude.

Blyly mi tři roky, když mi ten muž, co s námi seděl u stolu, ukázal číslo na své paži.

„**T**ohle je jednička,“ řekl mi.

„**A** tohle je dvojka.“

„**A** tohle je devítka, vídíš?“

„**A**le když jí obrátíš, stane se z ní šestka.“

OBJEVOVAL
JSEM ZÁROVEŇ
ČÍSLA I KOUZLA.

1960

„WANT IS PLOT
NEED IS THEME.“

(TOUHA JE ZÁPLETKA, POTŘEBA JE TÉMA.)

AŽ SI KAŽDÝ MYSLÍ,
CO CHCE, OSOBNOST
ČLOVĚKA VYVĚŘÁ Z DĚTSTVÍ.
Z TOHO, CO ČLOVĚK UDĚLAL,
NEBO NEUDĚLAL. Z TOHO,
CO JSME SI PŘÁLI DĚLAT.
Z TOHO, CO NÁM PROSPĚLO,
NEBO UŠKODILO.

JSME VYSTAVĚNI
NA TOMTO VÍCE
ČI MĚNĚ PEVNĚM
ZÁKLADĚ: NA SVĚM
DĚTSTVÍ.

DOMA NÁS
BYLO OPRAVDU
HODNĚ. MĚL JSEM TŘI SESTRY.
OTEC POŘÁD NĚCO KUTIL,
SOUSEDŮM NEBO ZÁKAZNÍKŮM
OPRAVOVAL TELEVIZORY.
A NĚKDY JE ROZEBÍRAL JEN
TAK, ABY SE PROCVIČIL.

TAKŽE POLOVINA OBÝVÁKU
SE PODOBALA DÍLNĚ, ZATÍMCO
JEHO DRUHÁ POLOVINA PATŘILA
MĚ MATCE: HRÁLA TAM HUDBA,
TANCOVALO SE. NEŽ SMĚL
DO BYTU NOVÝ KUS NÁBYTKU,
MUSELO SE OVĚŘIT, ŽE TAM
ZBYDE MÍSTO NA
TANCOVÁNÍ.

*Můj otec, to byla
technika, zatímco
matka umění. A já se
dal na řemeslo, které
spojuje oba světy.*

**BLÍZKÁ SETKÁNÍ
TŘETÍHO DRUHU**
je velmi osobní film.

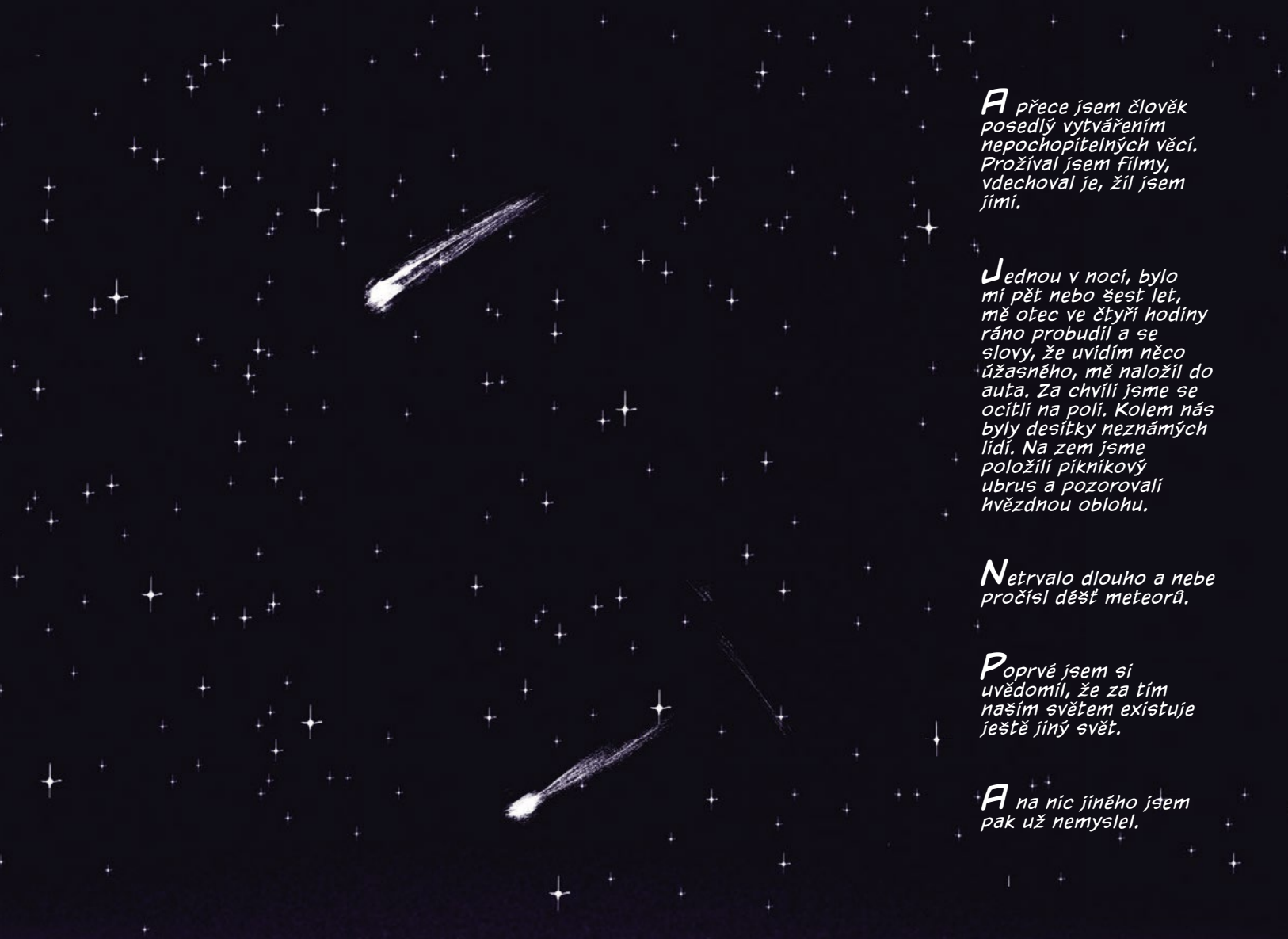
Jeden z mála, který
jsem celý napsal.
Nebudu tvrdit, že
jsem na to byl úplně
sám, protože ho
přečetla spousta mých
talentovaných přátel,
ale přenesl jsem v něm
na plátno vlastní vizi.

Je v něm tolik
momentů inspirovaných
naší rodinou, až je mi
to trapné. Když se
rodiče rozvedli, otec
upadl do takové
deprese, že jsem ho
téměř nepoznával.
To dítě, které ve
dveřích koupelny
křičí na svého otce:
„Cry baby, cry baby,”
... jsem já.

Roy Neary, kterého
ve filmu hraje **Richard
Dreyfuss**, jsem také
já. Předtím, než jsem
založil vlastní rodinu.

Já bych jí na rozdíl
od něho kvůli žádnému
mimozemšťanovi
neopustil.

A přece jsem člověk
posedlý vytvářením
nepochopitelných věcí.
Prožíval jsem filmy,
vdechoval je, žil jsem
jímí.

Jednou v noci, bylo
mi pět nebo šest let,
mě otec ve čtyři hodiny
ráno probudil a se
slovy, že uvidím něco
úžasného, mě naložil do
auta. Za chvíli jsme se
ocitli na poli. Kolem nás
byly desítky neznámých
lidí. Na zem jsme
položili piknikový
ubrus a pozorovali
hvězdnou oblohu.

Netrvalo dlouho a nebe
pročísl déšť meteorů.

Poprve jsem si
uvědomil, že za tím
naším světem existuje
ještě jiný svět.

A na nic jiného jsem
pak už nemyslel.

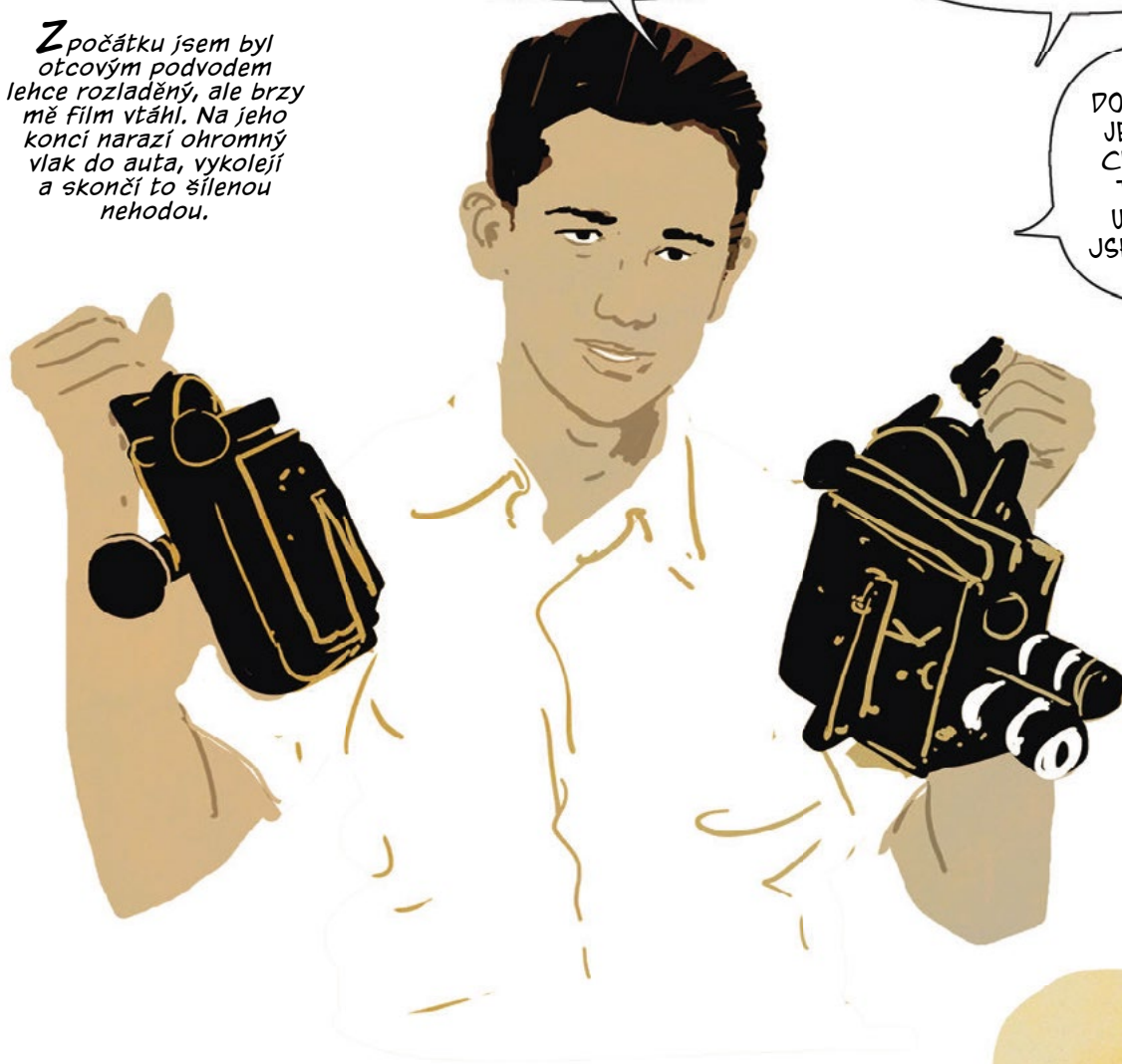
Nedlouho poté mi otec slíbil, že mě vezme do cirkusu. Ocítlí jsme se v tmavém sále před obrovským bílým obdélníkem. Projekce začala. Byl to film **NEJVĚTŠÍ PŘEDSTAVENÍ NA SVĚTĚ** od Cecila B. DeMilleho s Jamesem Stewartem.

Zpočátku jsem byl otcovým podvodem lehce rozladěný, ale brzy mě film vtáhl. Na jeho konci narazí ohromný vlak do auta, vykolejí a skončí to šílenou nehodou.

DOMA JSEM MĚL ELEKTRICKÝ VLÁČEK. KDYŽ JSME SE VRÁTILI Z KINA, HRÁL JSEM SI S NÍM NA HAVÁRII Z FILMU. OTEC BYL NAŠTVANÝ, ŽE PROKAZUJI TAK MALOU ÚCTU TECHNICE, KTEROU ON TOLIK MILOVAL.

MATKA TO POCHOPILA. PŘINESLA MI TÁTOVU KAMERU, BYLO TO NAŠE MALÉ TAJEMSTVÍ. ZNOVU JSEM ZINSCENOVAL BOURAČKU A TENTOKRÁT JI NATOČIL NA KAMERU. PAK JSEM SE NA NI MOHL DÍVAT ZNOVU A ZNOVU. ALE NIKOMU ANI MUK.

VYPADALO TO TAK DOBRĚ, ŽE JSEM SI PŘÁL JEN JEDNO: UKÁZAT TO CELÉMU SVĚTU. A BYLO TO. VIRUS SE VE MNĚ USADIL NATRVALO. ANI JSEM NEHLEDAL ŽÁDNOU PROTILÁTKU.*

LITTLE THEATRE

PREMIERE	MOVIE
MARCH 24	FIRELIGHT
	8 H PM
	WH 5 5814

* VIZ FABELMANOVI, 2022

TOČIL JSEM KRÁTKÉ
NAPÍNAVÉ FILMY, V NICHŽ
MĚ SESTRY KŘÍČELY
ZDĚŠENÍM A KAMARÁDI
PŘEVLEČENÍ ZA KOVBOJE
VYPRAZDŇOVALI JEDEN DO
DRUHÉHO ZÁSOBNÍKY.

KDYŽ JSEM SI
NAŠETŘIL NĚJAKÉ PENÍZE,
PUSTIL JSEM SE DO
VÁLEČNÉHO FILMU. NEMĚL
JSEM MOŽNOST STŘÍHAT,
TAK JSEM NATÁČEL JEDNU
SCĚNU PO DRUHÉ.

FIRELIGHT
JE FILM, V NĚMŽ SE
POPRVÉ UKÁZALA MOJE
VÁŠEŇ PRO UFO. MOHL BÝT
I DELŠÍ NEŽ 1 HODINU
45 MINUT, KDYBYCH MĚL
VĚTŠÍ ROZPOČET.

OTEC MI DAL
500 DOLARŮ, COŽ DNES
ODPOVÍDÁ ASI 5 000 DOLARŮ.
PODAŘILO SE MI ZAŘÍDIT,
ŽE HO PROMÍTALI V JEDNOM
KINĚ. VSTUPNÉ BYLO
1 DOLAR. TRŽBA:
501 DOLARŮ.

CELÝ ROK PRÁCE
A VÝDĚLEK BYL 1 DOLAR!
ALE ASPOŇ JSEM NEBYL VE
ZTRÁTĚ. V JISTÉM SMYSLU
JE TEN FILM ZÁRODKEM
MÝCH POZDĚJŠÍCH PŘÍBĚHŮ
O MIMOZEMŠTANECH.

*Dokončil jsem střední,
kde mě ze všemožných
důvodů vytrvale týrali
vygumování učitele
tělocviku.*

*Je třeba uvést, že jsem
byl ve škole jediný Žid
a všichni mě nenáviděli,
jako bych měl na rukou
Kristovu krev.*

*Je možné, že ve mně
ta nespravedlnost
dlouho zůstala.*

*Byl jsem Žid. Moje
jméno to připomínalo
všem, kdo nevěděli.*

Vždycky jsem chtěl točit filmy.
Přesto jsem na to jednou
skoro rezignoval.

Nebylo to kvůli rodičům, ani mě
rodině, ti mě vždycky podporovali.
Bylo to kvůli LAWRENCI Z ARÁBIE.
Tohle byl ten pravý biják, nejvyšší
úroveň, jakou si kdo dokáže
představit. Nedosažitelný.

Byl to šok!

Chodil jsem na ten film každý
týden. Bylo mi tenkrát šestnáct,
ale i přes svůj věk jsem
začínal chápat souvislosti
mezi jednotlivými scénami.

Například scéna, v níž Lawrence
vytáhne dýku, aby se v ní podíval
na svůj odraz, kdy je krásný
a úžasný, má svojí paralelu ve
scéně, kdy se celý zkrvavený
po masakru znovu podívá na
čepel dýky a je z toho, co vidí,
znechucený. Přesto jsou
oba Lawrencové jeden a ten
samý člověk.

Celý velkofilm, tak krásný,
až se vám tájí dech, vypráví příběh
jednoho jediného muže.
Jeho pouť dějinami.

Tehdy jsem si uvědomil,
že filmy mohou být hlubší,
než jsem si myslel.

A ještě něco: že nestačí jen
vyrábět krásné, monumentální
scény. Snažil jsem se toho pak
držet ve svých krátkometrážních
filmech a později i v těch
celovečerních. Kombinovat
monumentální scény s příběhy
obyčejných lidí.

RODIČE SE ROZVEDLI
A JÁ ODJEL DO LOS
ANGELES STUDOVAT...
A TAKY BÝT BLÍŽ
HOLLYWOODU.

RÁD JSEM CHODIL
NA KOMENTOVANÉ
PROHLÍDKY PO
FILMOVÝCH STUDIÍCH.
STAČILO PROJÍT BRÁNOU
A OCITL JSEM SE
V MAGICKÉM SVĚTĚ.

NĚKDY JSEM SE
SCHOVAL NA ZÁCHODECH
A POČKAL, AŽ AUTOBUS
S OSTATNÍMI NÁVŠTĚVNÍKY
ODJEDE... PAK JSEM SE
TAM POTULOVAL
ÚPLNĚ SÁM.

VŽDYCKY JSEM
KRÁČEL ROZHODNÝM
KROKEM A PŘEDSTÍRAL,
ŽE PŘESNĚ VÍM,
KAM JDU, JAKO BYCH
TAM PRACOVAL.

JEDNOU JSEM DOŠEL
NA MÍSTO, KDE SE PRÁVĚ
TOČILO, A IHNEJ JSEM POZNAL
REŽISÉRA. NEMOHL JSEM SE
MÝLIT. BYLA TO POSTAVA ZNÁMÁ
CELÉMU FILMOVÉMU SVĚTU.
SAMOTNÝ **ALFRED
HITCHCOCK**.

3

VETŘEL JSEM
SE TAM, ABYCH SE
NĚČEMU PŘIUČIL,
ALE JEHO SMYSL PRO
DETAIL MU PROZRADIL,
ŽE JE TAM NĚKDO, KDO
TAM NEMÁ CO DĚLAT.

HOLLYWOOD

VĚDĚL JSEM, ŽE POKUD SE CHCI DO FILMOVÝCH STUDIÍ VRÁTIT, MUSÍ TO BÝT OFICIÁLNÍ CESTOU.

NA PRODUCENTY ČLOVĚK NEUDĚLÁ DOJEM TÍM, ŽE SE POFLAKUJE PO ZÁCHODCÍCH.

ŽE MĚ PODPORÍ PŘI ÚSPĚCHU I NEZDARU. A SVĚ SLOVO DODRŽEL.

VE DVAADVACETI JSEM PODEPSAL PRVNÍ SMLOVU S TELEVIZNÍM KANÁLEM SPOLEČNOSTI UNIVERSAL.

NA UNIVERZITĚ JSEM NATOČIL KRÁTKOMETRÁŽNÍ FILM *AMBLIN*'... MĚL ÚSPĚCH A DOKONCE ZAUJAL I SIDA SHEINBERGA, ŠÉFA STUDIA. NA ZÁVĚR NAŠEHO SETKÁNÍ MI ŘEKL, ŽE VE MĚ VKLÁDÁ DŮVĚRU.

ZE ZAČÁTKU JSEM CHTĚL PRÁCI ODVÁDĚT PERFEKTNĚ, ALE STRÁVIL JSEM NA TOM VŽDYCKY PŘÍLIŠ MNOHO ČASU. BĚHEM PRVNÍHO ROKU MI NESVĚŘILI ŽÁDNÝ PROJEKT. KDYŽ JSEM ZRYCHLIL, UŽ SE ZAKÁZKY JEN HRNULY.

ŠĚFOVÉ SI VŠIMLI MÉ PRÁCE NA NĚKTERÝCH TELEVIZNÍCH SERIÁLECH A ZAČALI JSME SE BAVIT O TOM, ŽE BYCH ZKUSIL CELOVEČERNÍ FILM.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **Steven Spielberg**.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.